

Sygnatura akt III RC 99/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Ś., dnia 17-09-2014 r.

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej III Wydział Rodzinny i Nieletnich w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Beata Michurska-Gruszczyńska

Protokolant: Katarzyna Sobera

po rozpoznaniu w dniu 03-09-2014r. w Środzie Śląskiej

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o.

przeciwko A. W., I. W.

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanych kwotę 360 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt III RC 99/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24 marca 2014r. powód (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. wniósł o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej pomiędzy A. W. i I. W.. Nadto domagał się zasądzenia od pozwanych na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W uzasadnieniu powód podał, że przysługuje mu wobec pozwanego I. W. wierzytelność stwierdzona tytułem wykonawczym, w postaci prawomocnego nakazu zapłaty z dnia 09 listopada 2009r. wydanego przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu X Wydział Gospodarczy, sygn. akt X GNc 566/09, zaopatrzony w klauzulę wykonalności dnia 16 grudnia 2009r. na którą składa się należność główna w wysokości 128.289,10 zł wraz z odsetkami ustawowymi oraz koszty procesu w wysokości 5.221 zł. Argumentował, iż prowadzona na podstawie w/w tytułu egzekucja wobec pozwanego okazała się bezskuteczna, wyegzekwowano jedynie kwotę 2.607,76 zł. Nadto powód wskazał, iż w toku postępowania egzekucyjnego ustalono, że dłużnik nie posiada wierzytelności oraz innych składników majątku podlegających zajęciu i egzekucji. Podał, że jedynym składnikiem majątku pozwanego jest nieruchomości objęta księgą wieczystą nr (...), która stanowi wspólność majątkową małżeńską z pozwaną. Według powoda zniesienie wspólności majątkowej małżeńskiej otworzy powodowi możliwość ustalenia w odrębnym postępowaniu udziału pozwanego w przedmiotowej nieruchomości, a tym samym w dalszej perspektywie możliwość skutecznego przeprowadzenia z niej egzekucji.

W odpowiedzi pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwana przyznała, że pozwani są współwłaścicielami nieruchomości, która stanowi jedyny istotny składnik ich majątku. Podkreśliła, iż nieruchomości ta podlega obciążeniom hipotecznym (hipoteką umowną z tytułu zaciągniętego kredytu o wartości 288.944,50 zł oraz hipotekami przymusowymi z tytułu zaległości w opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne, na kwoty: 81.895,08 zł, 10.008,99 zł 22.586,54 zł. Podniosła, że wierzytelności zabezpieczone hipoteką wyczerpują wartość nieruchomości, co oznacza, że gdy wierzyciele hipoteczni zaspokoją swoje roszczenia z ewentualnej sprzedaży nieruchomości, nie będzie już środków na pokrycie żadnego długu z wymienionego składnika majątkowego. Zdaniem pozwanej bezcelowe jest ustanawianie rozdzielności majątkowej pomiędzy pozwanymi, gdyż nawet w sytuacji odrębności majątków

małżonków, powód nie zaspokoi swoich roszczeń w wydzielonej części majątku wspólnego pozwanych. W ocenie pozwanej pozew jest bezzasadny, gdyż ustanowienie rozdzielności, czy też podział majątku wspólnego, nie doprowadzi do zaspokojenia wierzytelności powoda.

Na rozprawie w dniu 03 września 2014r. powódka podtrzymała dotychczasowe stanowisko w sprawie. Pozwani wnieśli jak w odpowiedzi na pozew, przyznając, że toczyło się przeciwko nim postępowanie egzekucyjne z wniosku powoda.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 02 września 2000r. I. W. i A. W. zawarli związek małżeński, przed kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego we W., pod numerem aktu małżeństwa 2351/2000. Ze związku małżeńskiego mają jedno dziecko w wieku 14 lat.

(dowody: odpis skrócony aktu małżeństwa, sporządzony w USC we W., pod numerem (...) k. 69,

przesłuchanie powódki A. W. k. 136-137).

W wyniku zawarcia w dniu 02 września 2000r. związku małżeńskiego, pomiędzy pozwanymi powstał ustrój wspólności majątkowej małżeńskiej.

(dowód: okoliczność bezsporna).

I. W. i A. W. nabyli na własność nieruchomość, położoną w miejscowości M., gminie M. o powierzchni 0,5000 ha zabudowaną domem mieszkalnym (poniemieckim), znajdującym się przy ulicy (...) o powierzchni 114m², dla której Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej, Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). Nieruchomość stanowi ustawową wspólność majątkową małżeńską pozwanych. Na sfinansowanie części zakupu w/w nieruchomości małżonkowie zaciągnęli w (...) Bank S.A. kredyt w wysokości 169.996,74 zł indeksowany do (...) na okres 30 lat którego spłata została zabezpieczona ustanowieniem na teźże nieruchomości hipoteki ustawowej kaucyjnej na rzecz banku. Obciążenie hipoteczne nieruchomości z tytułu kredytu stanowi kwotę 288.994,50 zł.

(dowody: wydruk księgi wieczystej nieruchomości nr (...) na 26.02.2014r. k. 15-28,

przesłuchanie pozwanej A. W. k.136-137,

przesłuchanie pozwanego I. W. k. 137).

Pozwany I. W. prowadził działalność gospodarczą – usługi izolacyjne. Pozwana zajmowała się księgowością, kadrami, w tym prowadziła rozliczenia firmy pozwanego z Urzędem Skarbowym i Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej pozwany podjął współpracę z powodem (...) Spółka z o.o. z siedzibą we W., w której dokonywał zakupu materiałów izolacyjnych. Z czasem pozwany uzyskał u powoda limit kupiecki na kwotę 60.000 zł. Począwszy od 2008 roku w firmie pozwanego pojawiły się problemy finansowe, spowodowane trudnościami z odzyskaniem należności. W wyniku powyższego, pozwany przestał na bieżąco regulować zobowiązania wobec Skarbu Państwa, banków, innych podmiotów gospodarczych, w tym także wobec powoda. Pozwana nie posiadała wiedzy, co do wszystkich zobowiązań jakie posiadał pozwany z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

(dowody: okoliczność bezsporna,

przesłuchanie pozwanej A. W. k. 136-137,

przesłuchanie pozwanego I. W. k. 137).

W związku z brakiem regulowania należności za zakupione materiały izolacyjne, powód wystąpił przeciwko pozwanemu na drogę postępowania sądowego. W dniu 09 listopada 2009r. powód uzyskał przeciwko I. W. tytuł egzekucyjny w postaci nakazu zapłaty, wydanego przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu, X Wydział Gospodarczy, w

sprawie XGNc 566/09 który następnie został zaopatrzony klauzulą wykonalności nadaną dnia 16 grudnia 2009r. Na wierzytelność objętą w/w tytułem wykonawczym składa się należność główna w kwocie łącznie 128.289,10 zł oraz odsetki ustawowe za opóźnienie w płatności poszczególnych należności głównych, a także koszty procesu w kwocie 5.221 zł, w tym kwota 3.600 zł kosztów zastępstwa procesowego.

(dowody: okoliczność bezsporna,

nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Okręgowego we Wrocławiu, X Wydziału Gospodarczego, z dnia 09.11.2009r., sygn. akt XGNc 566/09 k. 12,

przesłuchanie pozwanej A. W. 136-137,

przesłuchanie pozwanego I. W. k. 137).

Na podstawie w/w tytułu wykonawczego (sygn. akt XGNc 566/09), powód wszczął egzekucję przeciwko pozwanemu I. W.. Egzekucję prowadził Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Środzie Śląskiej A. M., w sprawie egzekucyjnej Km 1513/10. Egzekucja została skierowana między innymi do wierzytelności, ruchomości oraz nieruchomości pozwanego. W trakcie egzekucji ustalono, że pozwany jest współwłaścicielem nieruchomości (KW nr (...)), która stanowi ustawową wspólność majątkową małżeńską z pozwaną A. W.. Komornik dokonał zajęcia nieruchomości, jednakże nie podjął dalszych czynności egzekucyjnych. Powód bowiem nie uzyskał i nie przedłożył Komornikowi tytułu wykonalności, przeciwko małżonce pozwanego – A. W., dającego podstawę do prowadzenia egzekucji z w/w nieruchomości. W toku postępowania na poczet wierzytelności powoda, Komornik wyegzekwował kwotę 2.607,76 zł. Postanowieniem Komornika z dnia 25 kwietnia 2012r. postępowanie egzekucyjne zostało umorzone, z powodu bezskuteczności egzekucji. W toku czynności ustalono, że pozwany oprócz wymienionej wyżej nieruchomości (KW nr (...)), nie posiada wierzytelności oraz innych składników majątku podlegających egzekucji.

(dowody: pismo Komornika Sądowego przy SR w Środzie Śląskiej A. M. z dnia 09.05.2012 k. 13,

wysłuchanie wierzyciela i dłużnika przed zawieszeniem lub umorzeniem postępowania w trybie art. 827 k.p.c. z dnia 20.11.2013 k. 14,

obwieszczenia o licytacji ruchomości z dnia 31.05.2010 i 08.02.2011 k. 76-77, 84,

postanowienie Komornika o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z dnia 25.04.2012 k. 95-96).

Począwszy od 2008 roku (do nadal) przeciwko pozwanemu I. W. zostało wszczętych szereg postępowań windykacyjnych i egzekucyjnych (egzekucja sądowe i administracyjne) z wniosku innych oprócz powoda wierzycieli, w tym Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W., Urzędu Skarbowego dla W. we W.), banków, innych podmiotów gospodarczych.

(dowody: pismo Banku (...) S.A. z dnia 27.06.2012r. k. 97

zawiadomienia o wszczęciu egzekucji z dnia 10.09.2010, 26.07.2012, 03.02.2014, 02.08.2011, 20.01.2014, 10.02.2012, 13.04.2010, 24.02.2011, 21.08.2013 k. 73-74, 78, 85-86, 90, 93-94, 98-99, 111-112, 126-127,

postanowienie Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej z dnia 05.05.2010r. k. 79-80,

postanowienie Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 20.01.2014 k. 123,

nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 06.12.2013 k. 124,

postanowienie Komornika z dnia 03.02.2014, 26.07.2012, 02.08.2011 k. 132-133, 100, 91-92,

pisma Komornika z dnia 31.12.2012, 03.02.2014 k. 109,125,

wezwanie do zapłaty należności z dnia 11.04.2011 r. k. 88-89,

decyzja (...) Oddział we W. z dnia 11.02.2014 k. 134-135,

informacja Naczelnika Urzędu Skarbowego o zaległościach wobec ZUS i US z dnia 13.08.2012 k. 101-108,

przesłuchanie pozwanej A. W. 136-137,

przesłuchanie pozwanego I. W. 137).

Egzekucje prowadzono z ruchomości, rachunków bankowych i wierzytelności pozwanego - I. W.. Niektóre z prowadzonych postępowań egzekucyjnych zostały umorzone z powodu ich bezskuteczności.

(dowody: zajęcia wierzytelności z rachunków bankowych (...) Bank S.A., Bank (...) S.A. (...) Bank (...) S.A., z dnia 03.02.2014, 10.09.2010 k. 81-83, 130-131,

wezwanie dłużnika do wskazania mienia z dnia 24.02.2011, 13.04.2010 k. 75, 87,

zajęcia wierzytelności z dnia 31.12.2012, 03.02.2014 k. 110-118, 128-129,

protokoły zajęcia ruchomości k. 70-71, 72,

postanowienia Komornika o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z dnia 25.04.2012, 25.05.2013, 21.08.2013 k. 95-96, 119, 120

przesłuchanie pozwanej A. W. 136-137,

przesłuchanie pozwanego I. W. 137).

Obecnie przeciwko pozwanemu toczą się nadal postępowania egzekucyjne z wniosku wielu wierzycieli. Pozwani nie posiadają ruchomości, ani wierzytelności z których powód mógłby zaspokoić pozostałą przysługującą mu wierzytelność.

Jedyny składnik majątku pozwanych stanowi nieruchomość, położona w miejscowości M., gminie M., dla której Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej, Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). Nieruchomość stanowi ustawową wspólność majątkową małżonków. Nieruchomość jest obecnie obciążona na rzecz wierzycieli, posiadających pierwszeństwo zaspokojenia swoich wierzytelności. Na nieruchomości ciąży hipoteka ustawowa kaucyjna na rzecz banku (...) S.A. Oddział w Ł., z tytułu zaciągniętego wspólnie przez małżonków kredytu w kwocie 288.994,50 zł oraz trzy hipoteki przymusowe na rzecz Skarbu Państwa tj. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W., z tytułu niezapłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, fundusz pracy i FGŚP z odsetkami, kosztami upomnienia i kosztami egzekucyjnymi w kwotach 81.895,08 zł, 10.008,99 zł i 22.586,54 zł.

Łączne obciążenie hipoteczne stanowi kwotę 403.485,11 zł.

(dowody: wydruk księgi wieczystej nieruchomości nr (...) na 26.02.2014r. k. 15-28,

wydruki z ogłoszeń internetowych k. 57-58,

przesłuchanie pozwanej A. W. k. 136-137,

przesłuchanie pozwanego I. W. k. 137).

Obecnie pozwany nie prowadzi działalności gospodarczej, została ona zawieszona. Pozwana od niedawna prowadzi działalność gospodarczą – usługi budowlane. Pozwani spłacają raty kredytu hipotecznego (kredyt zaciągnięty w 2008

roku na 30 lat) w kwocie miesięcznie 1.500 zł. Do całkowitej spłaty kredytu pozostało jeszcze ponad 200.000 zł. Pozwany mają na utrzymaniu małoletnie dziecko w wieku 14 lat.

(dowody: przesłuchanie pozwanej A. W. 136-137,

przesłuchanie pozwanego I. W. 137).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 52 § 1a k.r.o. z ważnych powodów ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej może żądać także wierzyciel jednego z małżonków, jeżeli uprawdopodobni, że zaspokojenie wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków. Rozdzielność majątkowa powstaje w dniu oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. Do zniesienia wspólności ustawowej dochodzi w drodze kształtującego orzeczenia sądowego. Przepis przyznaje legitymację czynną procesową wierzycielowi jednego z małżonków do wniesienia powództwa o ustanowienie przez sąd ustroju przymusowego, jaki stanowi rozdzielność majątkowa. W toku procesu przedmiotem postępowania dowodowego winno być ustalenie, czy istnieją w rzeczywistości owe ważne powody pozwalające na uwzględnienie żądania pozwu, a jeśli tak to z jaką datą powstały. Przepis winien być stosowany wyjątkowo, albowiem zasadą jest trwałość substancji majątku wspólnego, w trakcie trwania małżeństwa. Ustrój małżeńskiej wspólności majątkowej ma na celu wzmocnienie rodziny oraz zapewnienie jej ustabilizowanej bazy materialnej i najpełniej realizuje zasadę równych praw obojga małżonków w dziedzinie stosunków majątkowych, stanowiących materialną podstawę funkcjonowania rodziny.

Zgodnie z przyjętym orzecznictwem, sąd powinien poczynić ustalenia dotyczące wielkości majątku wspólnego, zadłużenia jego rozmiarów i okoliczności powstania, wielkości majątku osobistego małżonka dłużnika i sposobu wykonywania przezeń zobowiązania, a także kwestii dotyczących utrzymania i wychowania małoletnich dzieci stron. Rozdzielność majątkowa małżonków jest w szczególności niedopuszczalna, jeżeli wierzyciel może zaspokoić się ze składników majątku wspólnego, które są wymienione w art. 41 § 2 k.r.o., na podstawie którego nawet w sytuacji, gdy małżonek zaciągnął zobowiązanie bez zgody drugiego małżonka albo zobowiązanie jednego z małżonków nie wynika z czynności prawnej, wierzyciel może żądać zaspokojenia z majątku osobistego dłużnika, z wynagrodzenia za pracę, z dochodów uzyskanych przez dłużnika z innej działalności zarobkowej, jak również z korzyści uzyskanych z jego praw, o których mowa w art. 33 pkt 9, a jeżeli wierzytelność powstała w związku z prowadzeniem przedsiębiorstwa, także z przedmiotów majątkowych wchodzących w skład przedsiębiorstwa.

Przepis art. 52 § 1a k.r.o. przewiduje zatem dwie przesłanki, a mianowicie istnienie prawomocnego tytułu wykonawczego oraz konieczność dokonania podziału majątku, która musi zostać uprawdopodobniona. Przy tym zaznaczyć należy, że sąd zgodnie z treścią art. 431 k.p.c., w zw. z art. 452 k.p.c. w sprawach o ustanowienie rozdzielności majątkowej, nie może oprzeć rozstrzygnięcia wyłącznie na uznaniu powództwa lub przyznaniu przez drugą stronę okoliczności faktycznych. Wierzyciel powinien wykazać istnienie stwierdzonej tytułem wykonawczym wierzytelności w stosunku do jednego z małżonków i uprawdopodobnić, że zaspokojenie tej wierzytelności wymaga podziału majątku wspólnego. Wierzyciel nie musi wykazywać ani ważnych powodów, ani bezskuteczności egzekucji. Wystarczy wykazanie, że nie może otrzymać klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową (art. 787 k.p.c.). Nie jest też konieczne uprzednie skierowanie egzekucji do majątku osobistego dłużnika oraz do składników jego majątku.

Zgodnie z ogólną regułą dowodową określoną w art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu ciąży na stronie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Kontrykcyjny charakter procesu cywilnego wymusza na stronach wskazywanie dowodów dla stwierdzenia faktów z których wywodzą skutki prawne, co z kolei jest potwierdzeniem wymienionej reguły art. 6 k.c., wyznaczającej sposób rozłożenia ciężaru dowodu. Przepis art. 6 k.c. ma charakter generalny, jednak podkreślić należy, iż ciężar dowodu w polskim procesie cywilnym wiąże się z obowiązkiem twierdzenia i obowiązkiem dowodzenia tych wszystkich okoliczności, które mogą być, stosownie do art. 227 k.p.c., przedmiotem dowodu. Wynika stąd, iż

powód musi udowodnić fakty tworzące jego prawo, a pozwany fakty, które przeszkodziły powstaniu prawa powoda lub je zniweczyły. Obowiązek pozwanego dowodzenia faktów, krystalizuje się w sytuacji, gdy powód wykaże okoliczności, na których opiera swoje powództwo. Obecny kształt art. 3 k.p.c. i art. 232 k.p.c., powtarzającego w zasadzie regułę z art. 6 k.c., jest przejawem dążenia ustawodawcy do wzmocnienia uprawnień i obowiązków stron w zakresie wskazywania stosunków i okoliczności faktycznych, spornych między nimi, z których wywodzą swoje prawa i na których opierają swe żądania. Jednakże to rzeczą stron, a nie Sądu jest poszukiwanie i przedstawianie dowodów mających na celu udowodnienie twierdzeń, co wyraźnie zaznaczył Sąd Najwyższy w wyroku z 17 grudnia 1996 r. (OSN 1997, poz. 76). Zasadnicza rola Sądu sprowadza się do prawnej i faktycznej oceny materiału dowodowego przedstawionego przez strony. Sąd bowiem jako bezstronny arbiter, rozstrzygający istniejący między stronami spór, opiera rozstrzygnięcie na przedstawionych przez strony dowodach.

W niniejszej sprawie, ciężar dowodu wykazania przesłanek z art. 52 § 1 a k.r.o., które musiały wystąpić łącznie obciążał powoda, jako stronę, która miała interes prawny w ustanowieniu rozdzielności majątkowej, pomiędzy pozwanymi A. W. i I. W..

Powód bez wątpienia udowodnił istnienie pierwszej z wymienionych w w/w przepisie przesłanek do ustanowienia rozdzielności majątkowej, w postaci istnienia prawomocnego tytułu wykonawczego przeciwko pozwanemu I. W., przedkładając nakaz zapłaty z dnia 09 listopada 2009r. wydany przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu, X Wydział Gospodarczy, w sprawie XGNc 566/09 zaopatrzony klauzulą wykonalności nadaną dnia 16 grudnia 2009r. Na wierzytelność objętą w/w tytułem wykonawczym składała się należność główna w kwocie łącznie 128.289,10 zł oraz odsetki ustawowe za opóźnienie w płatności poszczególnych należności głównych, a także koszty procesu w kwocie 5.221 zł, w tym kwota 3.600 zł kosztów zastępstwa procesowego. Powód podał, że na poczet w/w wierzytelności w toku postępowania egzekucyjnego wyegzekwowano od pozwanego kwotę 2.607,76 zł. Kwestia istnienia wierzytelności, nie była sporna pomiędzy stronami. Pozwani nie kwestionowali wysokości tej wierzytelności.

Jednocześnie powód nie wykazał drugiej z przesłanek, a to nie uprawdopodobnił konieczności dokonania podziału majątku. Zgodnie z art. 243 k.p.c. zachowanie szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym nie jest konieczne, ilekroć ustawa przewiduje uprawdopodobnienie. Tak jest w przypadku przepisu art. 52 § 1a k.r.o. Nie jest wymagane stwierdzenie bezskuteczności egzekucji przez umorzenie przez komornika. Podobnie nie jest wymagane udowodnienie, że majątek osobisty małżonka dłużnika nie wystarczył za zaspokojenie należności. Powód musi uprawdopodobnić rażącą dysproporcję pomiędzy majątkiem osobistym małżonka będącego dłużnikiem, a majątkiem wspólnym, a także celowość ustania wspólności majątkowej, pod kątem możliwości zaspokojenia się z części majątku osobistego małżonka, powstałego w wyniku podziału majątku wspólnego. W pierwszej kolejności sąd ustala według jakich zasad ma miejsce odpowiedzialność majątkiem za zobowiązania jednego z małżonków. Nie budzi wątpliwości, że powództwo z art. 52 § 1a k.r.o. nie może być potraktowane jako jeden ze sposobów zabezpieczenia roszczeń. Stanowi on wyjątkowy instrument umożliwiający osobie trzeciej ingerencję w ustrojowy stosunek majątkowy małżonków. Ma uzasadnienie jedynie wówczas, gdy w wyniku ustanowienia rozdzielności majątkowej, wierzyciel który wnosi zaspokoi się z majątku powstałego w wyniku podziału. Do majątku bowiem dłużnika wierzyciela, wejdą bowiem udziały małżonka w majątku wspólnym, jakie przypadną w wyniku ustania wspólności.

W ocenie sądu przedstawione przez powoda środki dowodowe, które w całości zostały uwzględnione nie prowadziły do uprawdopodobnienia interesu prawnego w dokonaniu rozdzielności majątku wspólnego pozwanych. Powód podnosił, że pozwana nie wykazała, jaka jest aktualna wartość rzeczywistego zadłużenia objętego ujawnionymi w księdze wieczystej hipotekami, a co za tym idzie aby nie było możliwe zaspokojenie wierzytelności przysługującej powodowi. Zdaniem powoda także pierwszeństwo zaspokojenia wierzytelności hipotecznej, nie może stanowić skutecznej argumentacji pozwanej. Ponadto podniósł, że pozwana nie wykazała, że wierzytelność zabezpieczona hipoteką wyczerpuje wartość przedmiotowej nieruchomości. W końcu twierdził, że realne będzie zaspokojenie przysługujących powodce wierzytelności, ze wspólnej nieruchomości pozwanych, chociaż w części.

Tymczasem, jak wskazano wyżej, na powodzie ciążył obowiązek wykazania w/w przesłanek. Pozwana nie miała obowiązku dowodzić, faktów z których to powód wywodził swoje roszczenie. Powód nie wykazał się inicjatywą

dowodową w tym zakresie. Powód przedłożył jedynie wydruki z ogłoszeń ofert sprzedaży nieruchomości, które nie mogły stanowić podstaw do wyceny nieruchomości pozwanych. Dotyczyły nieruchomości o innym metrażu, położeniu, a także roku budowy, aniżeli nieruchomości pozwanych. Co więcej powód nie wykazał, na jakiej podstawie przyjął, że wartość nieruchomości pozwanych, odzwierciedla cenę, wynikającą z załączonych ofert sprzedaży. Pozwani nie mieli obowiązku wykazać, że obecnie ich zobowiązania, które obciążają nieruchomości są mniejsze niż wynika to z treści księgi wieczystej i dowodzić ich wysokości. Istnieje bowiem domniemanie, że prawo jawne z księgi wieczystej jest wpisane zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym (art. 4 ustawy o księgach wieczystych i hipotece). Jeżeli zatem powód twierdził, że wysokość zobowiązań, które obciążają nieruchomości jest mniejsza, niż wynikająca z wpisów, winien to domniemanie obalić, czego nie uczynił. Co więcej nieruchomości pozwanych obciążona jest nie tylko hipoteką umowną kaucyjną na rzecz banku, ale także hipotekami przymusowymi na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Na podstawie art. 65 pkt 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, każdy wierzyciel hipoteczny może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to czyją stała się własnością i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości. Hipoteka zapewnia więc wierzycielowi hipotecznemu przywilej, polegający na możliwości skorzystania z pierwszeństwa zaspokojenia. Oznacza to, że w razie egzekucji sumy uzyskanej z licytacji nieruchomości będzie spłacony w pierwszej kolejności wierzyciel hipoteczny, a dopiero po nim wierzyciele osobiści, w miarę środków pozostałych na ich zaspokojenie (art. 1025 k.p.c.). Pozwany, co nie było sporne nie posiada innych składników majątku, ruchomości, ani też wierzytelności, z których powód mógłby się zaspokoić. Nie prowadzi działalności gospodarczej (została zawieszona). Jedynym składnikiem jest nieruchomości, która jest znacznie obciążona hipotekami, korzystającymi z pierwszeństwa zaspokojenia. Co więcej na mocy art. 7 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, niezależnie od wpisu obciążają także nieruchomości prawa, którym taki przywilej przysługuje na podstawie szczególnych przepisów rangi ustawy, w tym prawa przysługujące Skarbowi Państwa. Tymczasem pozwany oprócz wierzytelności zabezpieczonych hipotecznie, posiada inne znaczne zobowiązania, co do których toczą się postępowania egzekucyjne. Posiada przede wszystkim niespłacone zobowiązania względem Urzędu Skarbowego W. we W., które pomimo, że nie są ujawnione w księdze wieczystej, także mogą podlegać zaspokojeniu w toku egzekucji z tejże nieruchomości. Zdaniem Sądu z uwagi na toczące się liczne postępowania egzekucyjne oraz wartość nieruchomości (wyceniona przez powódkę na kwotę 180.000 zł) nie jest realnym, aby powód mógł się zaspokoić swą wierzytelność, czy to z nieruchomości, czy ruchomości, czy środków na rachunkach bankowych. Nawet gdyby przyjąć za prawdopodobne twierdzenia powoda, że wartość podobnych nieruchomości waha się w granicach 500.000 – 600.000 zł to jest to ich cena rynkowa (wywoławcza), a nie cena faktycznie uzyskana z ich sprzedaży. Co więcej, ceny, jakie uzyskuje się ze sprzedaży nieruchomości na drodze egzekucji z nieruchomości, jak wskazuje doświadczenie życiowe, częstokroć nie odzwierciedlają cen, które możliwe są do uzyskania na rynku nieruchomości. Zauważyć należy, że sama suma obciążeń hipotecznych (łącznie 403.485,11 zł), oraz wierzytelności przysługujących Skarbowi Państwa - Urzędowi Skarbowemu (łącznie należności głównej 183.725,04 zł) nie licząc innych obciążeń pozwanych stanowi kwotę 587.210,15 zł.

W tym miejscu podkreślenia wymaga, że pozwani mają na utrzymaniu małoletnie dziecko w wieku 14 lat. Pozwani zobowiązani są w pierwszej kolejności kierować się dobrem dziecka, w tym zapewnić mu właściwe warunki bytowe (w tym mieszkaniowe), co niewątpliwie Sąd musiał mieć na uwadze. W ocenie sądu, sprzedaż jedyne go składnika majątku pozwanych, w drodze licytacji z nieruchomości, może doprowadzić do pozbawienia dziecka miejsca zamieszkania, a co może też negatywnie wpłynąć na jego dalszy rozwój emocjonalny. Co więcej należy wskazać, że pozwani do chwili obecnej, pomimo znacznych obciążeń hipotecznych starają się obowiązki rodzicielskie względem dziecka spełniać, podejmując pracę i spłacając raty kredytu hipotecznego. Nadto nie wynika z ustaleń, aby poza zajęciem nieruchomości, były podejmowane na wniosek wierzycieli jakiegokolwiek czynności, względem nieruchomości, zmierzające do jej sprzedaży w licytacji.

W ocenie Sądu ustanowienie rozdzielności w opisanej wyżej sytuacji, w oparciu o ustalony stan faktyczny, gdy małżonkowie nie posiadają żadnych wartościowych składników majątku, wolnych od obciążeń, nie zmierza do najbardziej istotnego dla niniejszej sprawy celu postępowania, a to zaspokojenia wierzytelności powoda. Nieprawdopodobnym jest również aby powód zaspokoił swoją wierzytelność, z jedyne go pozostałego pozwany składnika majątku – nieruchomości, objętej ustawową wspólnością ustawową małżonków.

Mając na uwadze okoliczności ujawnione w toku postępowania dowodowego, Sąd uznał, że nie ma żadnych podstaw i nie celowe jest zniesienie wspólności majątkowej pomiędzy małżonkami w rozumieniu art. 52 § 1a k.r.o., a ustanowienie rozdzielności nie jest warunkiem koniecznym dla zaspokojenia się powoda z majątku odrębnego pozwanego, w przypadku dokonania podziału tego majątku.

Wobec powyższego orzeczono jak w pkt I. sentencji orzeczenia.

Orzeczenie o kosztach procesu, zawarte w punkcie II. sentencji wyroku zostało oparte na treści art. 98 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W ocenie Sądu nie zachodziły po stronie powoda, szczególne okoliczności, uzasadniające odstąpienie od obciążenia powoda kosztami postępowania. Nie mogą nimi być te, na które zwrócił uwagę powód, odnoszące się do materialnych podstaw i oceny powoda, co do zasadności jego powództwa. Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, ustalonych zgodnie z § 2 i § 3 w zw. z § 7 pkt 1 ust. 9 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).